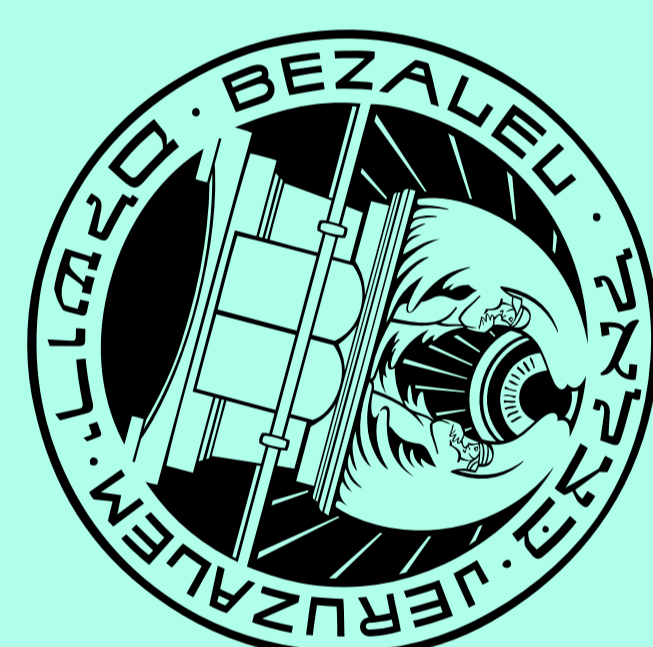

התוכנית לתואר שני בעיצוב תעשייתי

בצלאל

הצגת פרויקטים מסכמים במסלול ניהול עיצוב וחדשנות

בצלאל
אקדמיה
לאמנות ועיצוב
ירושלים

03.07

גב וייל
ג'רי שריג
רונית בכר
מאירה תדמור
סתיו מורן לשם
דנה פישר
אילנית אהרוני-צ'צ'קס
גיא צ'רני

04.07

ירדן מזרחי
דניאל ארביב
צליל ריבק
רייצ'ל נחשון
רימון גרנות-פלד
גיא בלנדר
מוריאל דרויאנוב
ברי רוזנברג

05.07

אלישבע ריווח
מיכל שמסיאן עזר
ברק דרורי
ספי קלר
מיקה גדלביץ'
גלעד פלדמן

בית הנסן

03 — 05.07.2019

מסלול ניהול עיצוב וחדשנות בתוכנית לתואר שני בעיצוב תעשייתי בבצלאל נמצא בחזית הממשק שבין האקדמיה, החברה והכלכלה. מבנה תוכנית הלימודים, היסודות הערכיים והביקורתיים, תחומי העניין המקצועיים של המרצות/ים ושל הסטודנטיות/ים נמצאים בהלימה לתהליכי שינוי מבניים ורעיוניים מהירים המתקיימים בעולם. המגמות המרכזיות המשפיעות על שדה העיצוב הן השינויים בתעשייה, בחברה ובאקלים. שדה ניהול העיצוב נושא בחובו ערך אסטרטגי ביכולתו להגיב במהירות לשינויים דמוגרפיים ואקולוגיים, הנובעים בעיקר מהתגברות הצרכנות אל מול התדלדלות מקורות משאבי הטבע וההשפעה של תהליכים אלו על ההתחממות הגלובאלית ועל התמורות הדמוגרפיות (Kolenick, 2016).

במסגרת זו, תפקיד הפרויקט המסכם הוא לחולל שינוי באופן בו סטודנטיות/ים תופסים את מקומם האישי והמקצועי בחברה ובתעשייה, כבעלי כישורים קריטיים המייעדים אותם לתפקידי מנהיגות בתהליכי זיהוי בעיות סוציו-טכנולוגיות מערכתיות מורכבות, בפיתוח מענה, ובעיקר במציאת דרכים ליישום הפתרונות. הסטודנטיות/ים במחזור הנוכחי זיהו את ליבת האתגרים הסוציו-טכנולוגיים הקלאסיים כגון: מערכות רפואיות, מערכי תחבורה, מערכי רווחה, וקיימות (O'Rafferty, Curtis, & O'Connor, 2014). בנוסף, זיהו הסטודנטיות/ים מוקדים סוציו-טכנולוגיים נוספים כגון: בניית חוסן אישי וקהילתי, פיתוח המגזר היצירתי ומינוף התשואות הציבוריות של משאבי טבע. כל האתגרים הללו וגם נוספים, מאופיינים בריבוי בעלי עניין ואחריות, כאשר לכל אחד מהם יש אינטרסים, יכולות ומשאבים שונים, ובמקרים רבים נוצר בשל כך 'מרחב אחריות לימינאלי' שבו אין לאף גוף יכולת או סמכות לפעול ביעילות.

כיום לא מוכרים חסמים בזיהוי הבעיות ובפיתוח הפתרונות, הן בכלי מחקר איכותניים, כמותניים, שיטות משולבות או שיטות מחקר עיצוב כגון 'חשיבה עיצובית' המכילה תחתיה מנעד כלים עשיר ויעיל. כיום, האתגר העיקרי הוא ליישם את הפתרונות באמצעים סוציו-טכנולוגיים (Norman & Stappers, 2015). מנהלות ומנהלי העיצוב המסיימים כעת את לימודיהם ומציגים את הפרויקטים להלן, יוצאים אל המשך חייהם המקצועיים כשהם מצוידים בידע, כישורים ומיומנויות שיאפשרו להן/ם לקחת חלק משמעותי בזיהוי הבעיה, עיצוב הפתרון וביישומו.

אלעד פרסוב

מרכז הפרויקט המסכם

המסלול לניהול עיצוב וחדשנות

התוכנית לתואר שני בעיצוב תעשייתי

בצלאל

מתודה לפיתוח והערכה של תצוגות חווייתיות

גב וויל בהנחיית אלעד פרסוב

תצוגות חווייתיות (כגון מרכזי מבקרים ומוזאונים) הנן מכשירים להמחשת סיפורים בצורה רב ממדית ורב חושית, לאורך זמן, בחלל גשמי (פיזי) עוטף. מטרת תצוגות אלה הנן להעביר מסרים תוך שימוש בראיה, שמיעה, מגע, ריח ואמצעים נוספים.

למרות היות ישראל המדינה בעלת הכי הרבה מוזאונים ומרכזי מבקרים לנפש בעולם, אין לאנשי המקצוע בתחום, כדוגמת מעצבים, אוצרים, גופים המתמחים בתכנון וביצוע ועוד, שיטות סדורות לתכנון וביצוע חוויות אלו ולא אומץ, כל שכן פותח והותאם, אמצעי הערכה לאיכות העבודה, לא בשלבי התכנון (הערכה מעצבת) ולא בהערכה מסכמת עם סיום המיזם.

תרומת המחקר הנה שלושה תוצרים מרכזיים:

- מתודולוגיה לפיתוח תצוגה חווייתית
  - אמצעי הערכה - שלוש דוגמאות לשלבים שונים בתהליך
  - דוגמא ליתרונות פיתוח קונספט באמצעות מתודות של חשיבה עיצובית
- במסגרת המתודולוגיה לפיתוח תצוגה חווייתית מתוארים השלבים ותוצרי הקמה הנדרשים לפיתוח תצוגה. מושם דגש בנושא הפרוגרמה: מה היא בכלל ותכולתה, וכן ניתנה הצעה ייחודית לתצורת מרכז יעילה, מותאמת לחוק חובת המכרזים.

אמצעי ההערכה שפותחו מאפשרים לכל לקוח לבחון את התוצרים המוגשים לו ע"י אנשי המקצוע ששכר. אמצעי ההערכה בתחילת התהליך מציג הערכה לחזון, מטרות ומסרים וכולל מגוון רמות, מהותיות מחד ומאידך התייחסות למבנה ולרמה הלשונית, לאורך, לז'רגון וכדומה. אמצעי ההערכה לבחינת אמצעים הידודיים יאפשר ללקוח בחינה מעמיקה האם האמצעי שפותח משיג את מטרותיו מחד ומאידך בוחן את איכות העיצוב וההידודיות. כלי ההערכה המסכמת מורכב מ'צ'ק ליסט', המפרט אילו נושאים יש לבחון, ממנה יוכל הלקוח לבחור מה מתאים לו. לדוגמא: תפעול, ניהול קהל, שביעות רצון, האם ואילו מסרים עברו וכיו"ב. כל אחד מהתחומים ילווה בפרוט והסבר על מה נדרש לצורך בחינה אמיתית של הנושא וכן איך להימנע מכשלים מובנים בהערכה.

חקר האירוע משווה בין פיתוח קונספט לתצוגה חווייתית בתצורה המסורתית לבין פיתוחה באמצעות מתודות חשיבה עיצובית, במגוון פרמטרים. ההשוואה מבהירה את חשיבות השימוש בשיטות אלה לפיתוח הקונספטים, כדי להפכם ליעילים הרבה יותר.

I_focus: כלי עזר לימודי לבעלי הפרעות קשב וריכוז באמצעות שירבוט

ג'רי שריג בהנחיית אלעד פרטוב

הפרויקט נבע ממצוקה אישית שלי. מצוקה שנבעה משעמום, תחושת חוסר שקט וקשיי ריכוז בזמן שיעורים. קשיים אלו הובילו אותי לחפש תעסוקה חלופית כמענה לקשיי הריכוז שחשתי. שירבוט משמש ככלי עזר הבעתי, מעצים, משפר יכולות 95%- מתוך 60 עונים לסקר שערכתי ענו שהם בעד השירבוט, מבינים את ערכו ובעד השימוש בו ככלי. השירבוט אינו מוכר במערכת החינוך ככלי מעצים ותורם. כיצד ניתן למנף את השירבוט ככלי עזר מוכר במסגרות חינוכיות, המשמש להעצמת יכולות של תלמידים ולשיפור הישגיהם? תרומת הפרויקט היא בפיתוח יצירתיות שיפור הישגים לימודיים אמצעי ביטוי המהווה חלופה לשעות המסך הרבות תחושת רוגע ונינוחות בעקבות השירבוט כפועל היוצא מהצלחת התלמידים נובעת גם הצלחת המורה.

הפעילות המחקרית כללה מחקר המשלב כלי מחקר איכותניים כגון סקר ספרות וראיונות, מחקר ויזואלי שכלל ניתוח מגוון רחב של שירבוטים, סקר אינטרנטי לבדיקת עמדות ושלושה פרוטוטיפים.

הצעת הערך כי השירבוט עוזר לריכוז, יכולה לעיתים להתקל בקיבעון מסוים, אותו קבעון בא לעיתים לידי ביטוי כלחץ אל מול דף נייר לבן. המענה אותו אני מציעה הוא כלי למשרבט. כלי המכיל מספר אפשרויות צורניות שונות, המשחרר את היד, גם אם באופן מאולץ, ומאפשר למשרבט לחוות את אותן תחושות אותו חש המשרבט המיומן, שהן ריכוז, רוגע, פיתוח יצירתיות ועוד. מגבלות הפרויקט הנן אישור מוסדות החינוך לשימוש בכלי בשעות הלימוד והכרה כי כלי זה, אכן נותן מענה לבעיות קשב וריכוז.

יוצרים עסקים: פורמט סינרגי ליוצרים פרילאנסרים הפועלים בפריפריה

רונית בכר בהנחיית אלעד פרסוב

בעולם של עמימות ואי ודאות תעסוקתית יותר ויותר אנשים בוחרים להיות פרילאנסרים. מגמה זו ניכרת גם בקרב תעשיית היצירה, המהווה הון אנושי עם השפעה על הכלכלה העולמית, יחד עם זאת מדובר בתעשייה ללא תפיסה אסטרטגית בכל הנוגע לשינויים תעסוקתיים וכלכליים ולכן היא חווה תנודתיות. המחקר הקונטקסטואלי כלל את המיומנויות הנחוצות במאה ה-21, כלכלת יצירה, רכישת מיומנויות וסגנונות לימוד. מחקר השדה כלל ראיונות עומק עם יוצרים ומלווים עסקיים, תצפיות עצמיות, שאלון כמותי ליוצרים בעלי עסק עצמאי ופרוטוטיפינג לבחינת פתרונות אפשריים.

יוצר פרילאנס מצטרף אל העולם התעסוקתי עם כישור מרכזי, המקצועי, מלא תשוקה ליצירה אך חסר את היכולות הפריפריאליות, שיאפשרו לו לקיים עסק מרוויח. הוא מתקשה ברכישת מיומנויות עסקיות-קריטיות לקיומו של העסק שלו וחווה חסמים תפיסתיים שהם חלק מסט האמונות והערכים של הגילדה המקצועית אליה הוא משתייך.

ליוצרים פרילאנסרים הגרים בפריפריה התמודדות מורכבת אף יותר. הם מתמודדים עם היצע עבודה מוגבל, אמון נמוך לערך הכלכלי של יצירתם, מעגל עמיתים מרוחק שמוליד בדידות מקצועית ושירותים תומכים מרוחקים ויקרים.

מה מייחד יוצרים משאר בעלי המקצוע?

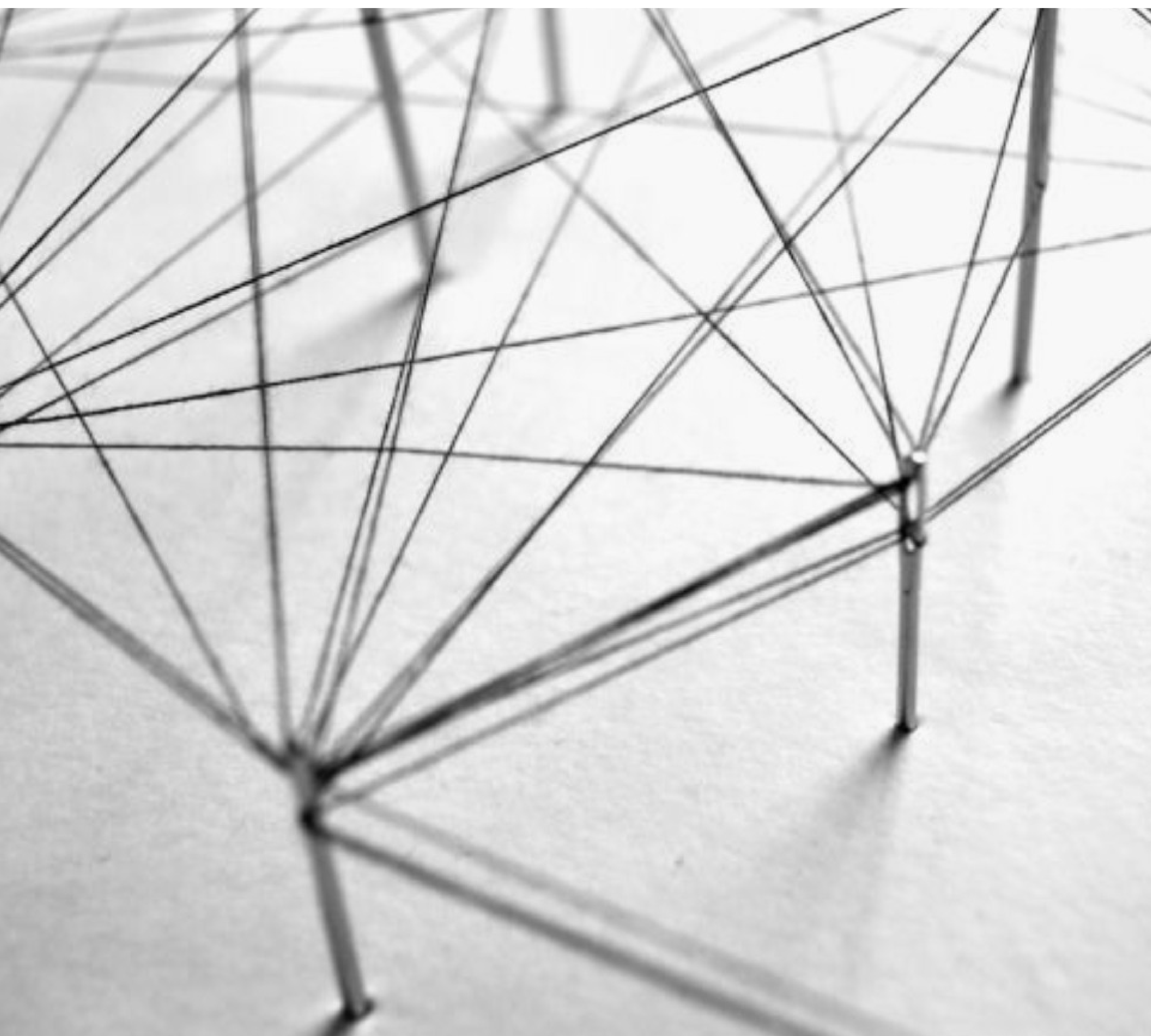
באילו קשיים נתקל היוצר פרילאנסר?

למה זקוק היוצר יותר מכל?

כיצד הפתרון המוצע יענה על הכאבים של היוצר הפרילאנסר הפועל בפריפריה?

איזה ערך מוסף יש בפתרון המוצע?

אני מציעה כלי מסייע שימלא אחר הצרכים של אותו יוצר הפועל בפריפריה, מרוחק ממרכזי המסחר, כך שיהווה פורמט תומך ודינמי לעסק שלו.

The net weaver: מודל לעידוד רשתות

מקצועיות לא פורמליות בארגונים לשם קידום תרבות ארגונית גמישה ואמפטי

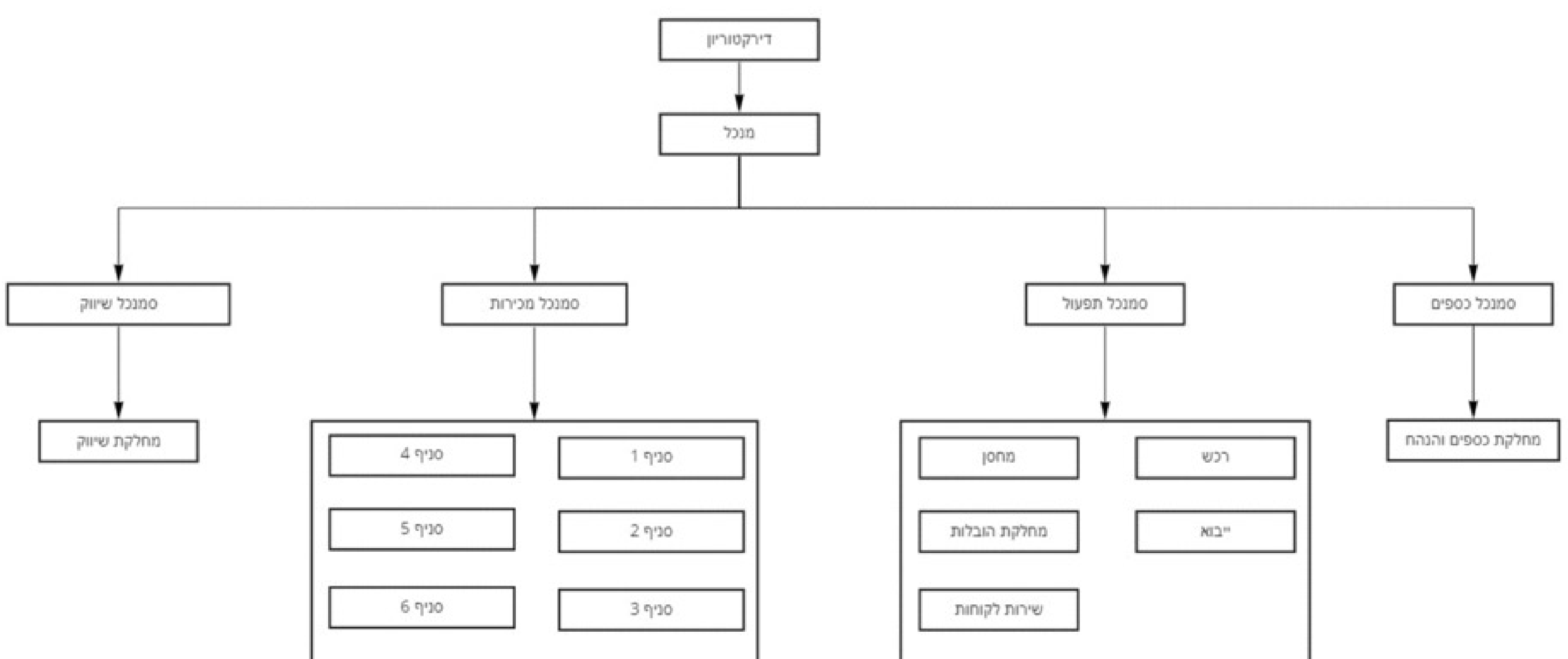
מאירה תדמור בהנחיית מורן זרחי

בדיון על ניהול שינוי בארגונים, התייחסות לגורמים אשר משפיעים על מידת הצלחתו של השינוי, הינה הכרחית. מטרת המחקר היא להעמיק ולהתמקד בגורם האנושי, עובדי הארגון אשר מתוארים כגורם מכריע במידת הצלחתו של שינוי ארגוני. רמת האינטליגנציה הרגשית של הארגון היא הפריזמה באמצעותה נחקר הנושא.

המחקר הינו מחקר שינוי, ממוקד אנושי, ונעשה שימוש במתודה איכותנית לצורך הבנת סביבת העובדים. המהלך כלל שלושה סבבי למידה על מנת לפתח גוף ידע רחב. כל סבב של מחקר כלל סקירת הספרות, הכנת מחקר השטח, איסוף המידע, עיבוד המידע וחילוץ תובנות. התהליך נעשה בצורה דינמית רפלקסיבית. כמו כן, נעשה שימוש בטכניקת תיעוד עצמי בקרב תשעה אנשים בארגונים שונים.

מתוך המחקר עולה כי מתקיים רובד לא פורמלי של קשרי עבודה מקצועיים בין עובדים, אלה מתקיימים במקביל למבנים הפורמליים. הקשרים מאופיינים לרוב בערכים גבוהים של אינטליגנציה רגשית. הם מהווים מעקף לשיטות העבודה הפורמליות, מה שמאפשר יעילות, זרימת מידע ותוצאות מהירות יותר עבור הארגון. קשרים אלה אינם רשמיים והם מסייעים לעובדים לחוש חוויות של שליטה ופרואקטיביות, שכל כך קריטיים במציאות של שינויים ארגוניים תדירים. ממצאים אלה מלמדים אותנו על הפוטנציאל הטמון בקשרי עבודה מסוג זה כ"שיטת עבודה" או פתרון אפשרי עבור ארגונים שמחפשים דרכים ושיטות להתמודד עם תחושות וחוויות העובדים בשגרה של שינויים.

הפתרון המוצע הוא עיצוב מודל יישומי המנסח עקרונות מנחים, אסטרטגיות וכלים עבור מנהלי משאבי אנוש, פיתוח ארגוני, עובדים וכל מי שמעוניין להוביל ולהיות חלק מתרבות ארגונית דינמית וגמישה. המודל מסייע לעידוד והצמחת קשרי עבודה מקצועיים משמעותיים בין עובדים, באופן לא פורמלי, בהסתמך על ממצאי המחקר שהעלו קשר בין הימצאותם של קשרים אלה לבין יעילותם עבור העובד, כמי שנדרש להתמודד עם שגרה רווית אתגרים, וכפועל יוצא מכך יעילות עבור הארגון שמרוויח עובדים פרואקטיביים, מעורבים, ואולי אף בהתנגדות פחותה לשינויים התכופים.

Meanwhile: פלטפורמה דיגיטאלית לעיצוב חוויית המתנה מותאמת לנותני ולמקבלי השירות

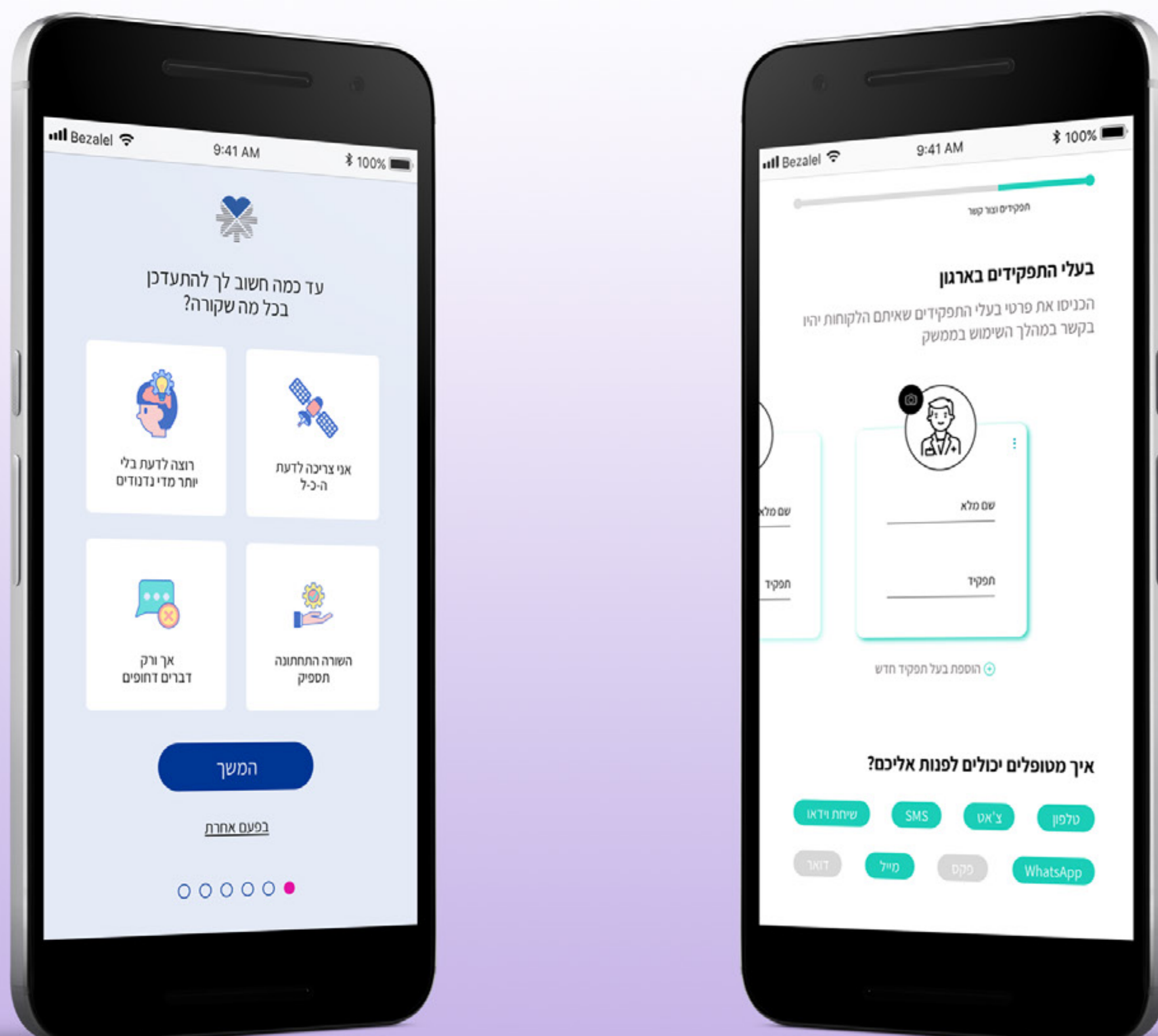
סתיו מורן לשם בהנחיית מורן זרחי

האם המתנה יכולה להיתפס כחווייה חיובית? המתנות ממושכות לתוצאות בדיקה, קבלה למוסד אקדמאי או קבלה למשרה חדשה עלולים להיות מסתכלים במיוחד עבור הממתינים. אלו המתנות בנות מספר שבועות עד חודשים, בהן מחכים לבשורה בעלת השלכה משמעותית על החיים בנקודת זמן מסוימת, כשבנוסף לכך, מצופה מהממתינים להמשיך ולהתנהל בשגרתם יומם - על אף הציפייה, חוסר הסבלנות או הייאוש שייתכן ויצופו בתקופה זו. המתנות אלו מאופיינות לרוב בתקשורת וירטואלית בלתי רציפה בין הארגון ללקוחות, חוסר בתיאום ציפיות, חוסר בחיוויי התקדמות או בשיקוף העבודה הנעשית בפנים הארגון בזמן זה (Proof of work).

על מנת לבחון את המאפיינים הנדרשים לעיצוב חוויית המתנה חיובית במקרים אלו, נבחרו שלוש סביבות שירות בהן לקוחות חווים המתנות ממושכות ומשמעותיות, כשהמרכזית היא הסביבה הרפואית. לצד סקירת ספרות, נערך מחקר איכותני בשילוב ראיונות עם מידענים הן מצד הארגון הן ומצד הלקוחות הממתינים. בנוסף, התקיימו תצפיות דיגיטאליות (Digital Observations) ותהליכי תיעוד עצמי (Self Documentation) לאורך תקופת ההמתנה. לאחר ניתוח חוויות ההמתנה השונות, הובאו שתי מסקנות עיקריות: ראשית, בעוד שלא בהכרח ניתן לקצר את זמן ההמתנה בפועל - אכן ניתן לבצע התערבות בתפיסת הזמן ובאופן שבה ההמתנה תיחווה ותיזכר. שנית, חוויית ההמתנה היא סובייקטיבית ומשתנה בין הממתינים בהתאם לסוג ההמתנה, הקשר ההמתנה, מאפייני הממתין ומאפייני הארגון.

Meanwhile היא פלטפורמה דיגיטאלית לארגונים המתבססת על אותו 'פרופיל המתנה' ייחודי, ומעצבת על פיו חוויית המתנה מותאמת לנותני ולמקבלי השירות. הפלטפורמה מוצעת כתוסף White label המתממשק לפלטפורמה הדיגיטאלית הקיימת של הארגון, ונחלקת לאזור עבור הארגון ואזור לממתינים. לאחר התאמה לסוג ולאופי ההמתנה בארגון, Meanwhile מזהה את צרכי הממתין ויוצרת עבורו חוויית המתנה אישית המתבססת על העדפותיו בנושאי ודאות ושליטה, שיתוף וקבלת מידע, תחומי עניין ועוד. כתוצאה מכך מאפשרת Meanwhile קשר רציף ויציב בין הממתין לארגון, ועוזרת בליווי תקופת ההמתנה ליצירת חווייה חיובית לממתין.

 meanwhile

ma: גישה לליווי יוצרים בפיתוח והתנעת מיזמים יצירתיים

דנה פישר בהנחיית מורן זרחי

לעיצוב (ויצירה) יש כוח השפעה על תרבות וחברה באופן שיכול לשנות את המציאות בה אנחנו חיים. אחריות המעצב יכולה להיות ערך מוביל בעסק מצליח, הקמה ותמיכה במיזמים מבוססי עיצוב היא המפתח להגשמה של רעיונות אלה. ma (מא) היא גישה לליווי יוצרים מדיסציפלינות שונות בפיתוח והתנעת מיזמים יצירתיים.

ניתן לזהות פערי ידע ויכולות של יוצרים בהיבטים עסקיים של תהליכי עיצוב. פערים אלה מהווים מחסום ליוצרים לצאת לדרך עצמאית. ניתן לגשר על פערי הידע והיכולות בתהליך עבודה משותף ומתוך עשייה, התנסות, רפלקציה, הפקת מסקנות, יישום המסקנות וחוזר חלילה. הפרויקט מציע מודל הניתן ליישום בתהליך מובנה לליווי יוצרים בפיתוח והתנעת מיזמים עסקיים. ma, מבוסס על ניתוח של מודלים עסקיים קיימים ומתפתחים, הבנה של מגמות מעולמות תרבות ותוכן קרובים וכלים מתהליכי עיצוב ופיתוח מוצרים. המודל מציע גישה המעצימה חוזקות ויכולות קיימות של היוצר; מספקת השראה ותמיכה בהשגת מטרות עסקיות גדולות מהמצופה; נותנת ידע וכלים משלימים; מעודדת ומבוססת על שיתופי פעולה בין יוצרים שונים וממנפת את הצלחת העסק לפיתוח מיזמים נוספים. המודל מציע שלושה שלבים הניתנים להתאמה לפי אופי המיזם, רמת הבשלות והיכולות של היוצר; ולכמות ההשקעה של זמן ומשאבים העומדים לרשותו. לכל שלב יש מגוון תוצרים התורמים לפיתוח וחיזוק המיזם, התוצרים כוללים: גוף עבודות (כל תוצרי ההתנסויות), גוף ידע מקצועי והכנסות. בסיום, כחלק מתוצרי התהליך, תתרחש טרנספורמציה מקצועית והיוצר יהפוך ליזם-יוצר.

thedesignersattitude@

what do you
desire?

Memoir: יצירת זיכרון בעולם, תיעוד עכשווי, קפסולת VR המעצבת זיכרון חדש

אילנית אהרוני-צ'צ'קס בהנחיית רועי ביגר

היום אנחנו מתעדים כל רגע בחיינו עם הכלים הדיגיטליים שברשותנו, אנחנו מצלמים כמעט הכל. יש לנו צורך להיאחז ולשמר, והטכנולוגיה מאפשרת לנו לייצר כמות בלתי מוגבלת של צילומים, כמות שהינה מעבר ליכולת הצפייה של המשתמש. תמונות אלו נערמות מאחורינו, ואנו כמעט ולא מסתכלים לאחור. בתוך הארכיונים המפוזרים שלנו: הענן, הוואטסאפ המשפחתי, הhdn, הרשתות החברתיות... לכל אחד הריטואלים שלו, כיצד לשמור, כיצד לחיות שוב את הרגעים האלו, רובנו לא מצליחים כמו שהיינו רוצים. בים של רגעים אותם אנו מתעדים ומשמרים, אנו מרגישים אובדן שליטה ואובדן בעלות לגביי נכסים דיגיטליים אלו. הדפוסים השתנו, מהי הדרך אם כך לצרוך את התכנים הללו? אם לא ניגש לארכיונים לא יהיו לנו זיכרונות? הפרויקט בוחן כיצד תוכל הטכנולוגיה לשמש תפקיד ולעזור לאנשים בשמירה וחוויית אותם זיכרונות, אותם רגעים שבחרו.

Memoir- הינו מדיום חדש של צריכת זיכרונות המבוסס על חוויות וארכיונים אישיים, שמייצר מרחב בטוח לזיכרונות היקרים שלנו. מדיום המזמין אותנו להשתמש ברגעים אותם בחרנו לשמור, ליצירת זיכרון חדש. המשתמש מספרת זיכרון שקרה לו.ה, המערכת משתמשת בזה כדי לבסס את המידע, והתחושות שהזיכרון מעורר בו.בה, ומתחיל חיפוש בארכיונים, סביב אותו אירוע, תמונות, ווידאו, הודעות וואטסאפ, שאזם, שיתופים ברשתות החברתיות. המידע נאסף וממנו נוצרת קפסולת VR - שהיא זיכרון חדש, במדיום שביכולתו להיות מכונת האמפתיה האולטימטיבית. למשתמש היכולת לערוך את הקפסולה ובכך להתערב ולקרב אותה לעולמו.

גיא צ'רני בהנחיית רועי ביגר

בעודנו מתקדמים לכיוון "העיר החכמה" שמשתמשת בבינה מלאכותית וטכנולוגיות מידע ותקשורת על מנת לייעל את שירותי העיר ולייצר איכות חיים גבוהה יותר עבור תושביה, אנו נחשפים לכמות גדולה של חדשנות רק מעצם היותנו צרכנים של המרחב הציבורי. חדשנות זו נהיית "מחוברת" ודורשת גם מהמשתמש להיות מחובר דיגיטלית לחלוק איתה מידע. עמוד ה-wifi, מצלמות האבטחה, קורקינט חשמלי שיתופי שניתן להשתמש ולזרוק בכל פינה בעיר הם דוגמאות לטכנולוגיות והמודלים העסקיים החדשים אליהם אנו חשופים בשיטוינו בעיר. חדשנות נראית ובלתי נראית, פיזית או דיגיטלית, שמטרתה לספק את צרכיהם של המשתמשים האקטיביים שלה. מכיוון שחלק מחליפין ערך זה נעשה במרחב הציבורי הוא לעיתים בא על חשבון "הלא משתמש"; חדשנות זו נכפית עליו, וממש כמו עישון פסיבי, אין לו יכולת להתחמק מהשפעתה, אך מכיוון שמדובר בעידן בו כולם מחוברים, הגדרתו כ-"לא משתמש" הופכת ללא רלוונטית, והוא הופך להיות "משתמש בעל כורחו".

"המשתמש בעל כורחו" בוחר שלא להשתמש אקטיבית במוצר או בשירות, אך אינו יכול שלא לקחת בו חלק. המידע שהוא חולק עם העיר החכמה מעצם השתתפותו במרחב העירוני, משמש לאופטימיזציה של אותו שירות בו הוא בוחר שלא להשתמש, בעוד שהעיר עושה שימוש גם במידע שמגיע משירות לא רצוי זה לאופטימיזציה של שירותים בהם "המשתמש בעל כורחו" הוא משתמש אקטיבי.

המחקר עסק בהגדרת ה-"משתמש בעל כורחו", ובהשפעת החיבוריות והחדשנות המוגברת על הגדרת השימושיות ועל תושבי העיר שנמצאת בתהליך שינוי לעיר חכמה. בחנתי את הנושא דרך מקרה בוחן של מיקרו-מוביליטי; שירותי קורקינטים חשמליים שיתופיים בתל אביב, המהווים שירות חדשני במרחב הציבורי. השימוש באמצעי תחבורה שיתופי זה דורש מהמשתמש להיות מחובר ואינו מאפשר לקהל ה-"משתמשים בעל כורחו"- להתחמק מהשפעותיו. ממצאי המחקר מבוססים על סקירת ספרות של תחום העיר החכמה והגדרות השימושיות השונות בספרות, מחקר עיצוב קונטקסטואלי הכולל תצפיות שטח ותצפיות דיגיטליות, סקר איכותני של 68 משתפים תושבי העיר, שישה ראיונות מומחים ועשרה ראיונות עם משתמשים אקטיביים ו-"משתמשים בעל כורחו" של השירות החדשני. גיבוש הרעיון נעשה בתהליך של רעיונות בשיתוף עם בעלי עניין שונים בתהליך, ובאמצעות פרוטוטיפ פיזי במרחב הציבורי והדיגיטלי עם כעשרה משתתפים. השטח במחקר, המשתתפים ובעלי עניין, היוו חלק תוסס ופעיל במחקר ובהעלאת הרעיונות לפתרון, שכן נושא זה נגע בנקודות כאב רבות אשר נמצאות כיום בקדמת הבמה העירונית. לאורך כלל הפרויקט ניתן היה לזהות תהליכי שינוי בשדה המחקר שהיו מקבילים לתהליכי זיהוי הבעיות והעלאת הפתרונות, והדגישו את הקושי בהטמעת השינוי במרחב הציבורי. מטרת הפרויקט היא גילוי והכרה ב"משתמש בעל כורחו" כבעל עניין משמעותי בעידן העיר החכמה, אשר מחייב אותנו להגדיר מחדש את אתגרי העיצוב להם אנו מבקשים למצוא מענה ככאלו המתייחסים לכלל המשתמשים ונותנים מענה לצרכיהם. גישת עיצוב חדשה זו תביא ליצירת חדשנות הוליסטית שתייצר ערך לכלל בעלי העניין של העיר החכמה כאקוסיסטם אופטימלי עבור כלל משתמשי המרחב הציבורי.

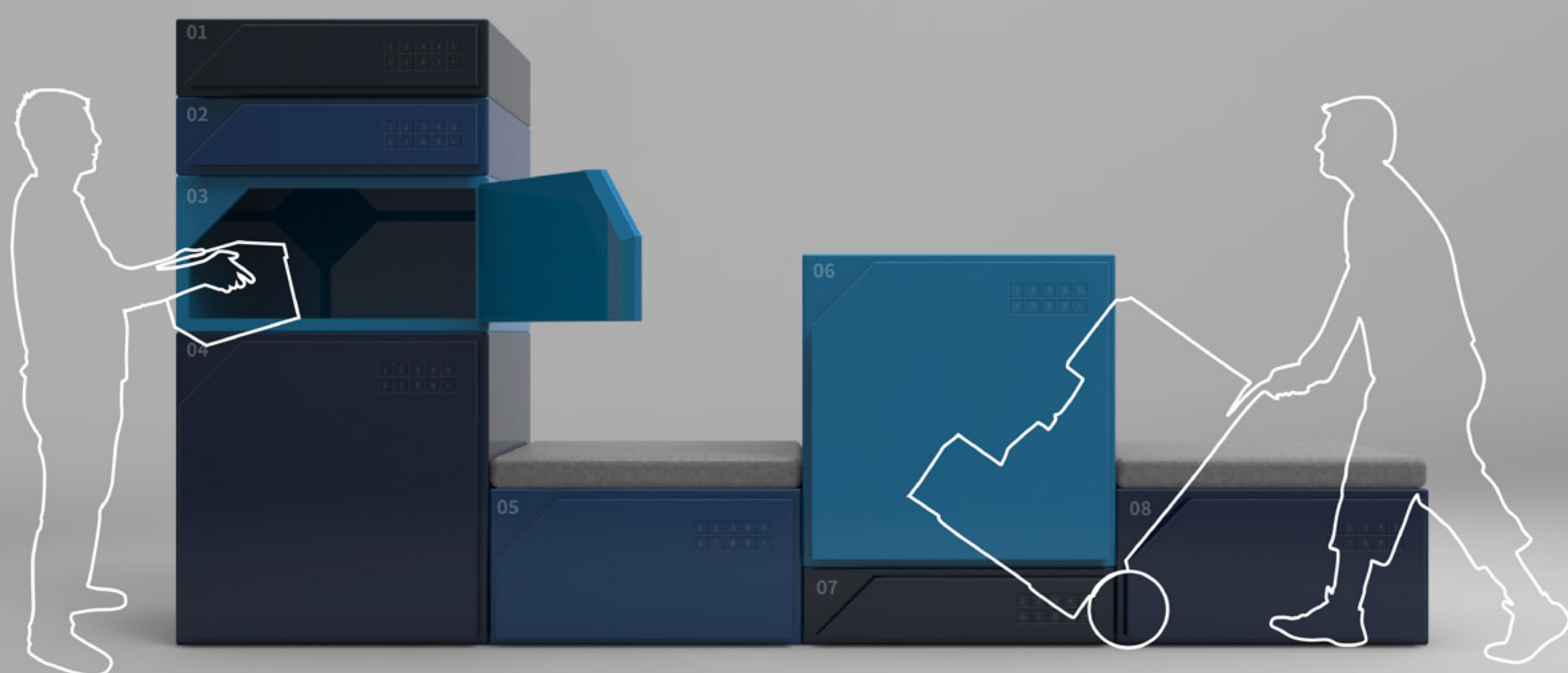
יתא-טרי' בחצר האחורית, ניהול מלאי בענף ההסעדה

ירדן מזרחי בהנחיית דר' מיכאל ססלר

קשה לפספס את ערמות ארגזי הקרטון הריקים והמפוזרים בחצרות האחוריות של מסעדות ובתי קפה בעיר תל אביב. כיום בתי עסק בענף ההסעדה מקבלים את מרבית הסחורה בארגזי קרטון, שלהם מחיר ניהולי וסביבתי כבד. לפי חוק עזר לתל אביב-יפו, על בית העסק לדאוג לארגזי הקרטון הריקים ע"י מתקן מיוחד לדחיסת או לאצירת חומרי אריזה. בפועל, למרבית המקומות אין אפשרות להציבו בשל גודלו ועלותו. האפשרות שנותרת מצד בית העסק היא לדאוג שעובד יסדר את הקרטונים בערמה שגובהה מוגבל, מה שמעמיד את העסק חשוף לקנסות במידה ולא עשו זאת כמו שצריך, ולשלם לחברת מחזור שתגיע לאסוף את האריזות הריקות. בנוסף, הקרטונים מכערים את פני העיר, מפריעים למעבר עוברי אורח ואינם אקולוגיים.

במחקרי נעזרתי במחקר עיצוב ממוקד אנוש. שילבתי את הניסיון האקדמאי שלי כעוזרת מחקר במחלקה לפסיכולוגיה, סוציולוגיה וקרימינולוגיה באוניברסיטת בר אילן ואת ניסיוני התעסוקתי בעבודה במערכת עיתון. בחנתי עשרות חצרות אחוריות של מסעדות ובתי קפה בעיר, ואספתי מידע באמצעות ראיונות שטח של מומחים ומשתמשים. לאחר מכן, יצרתי מספר מודלים ואבי טיפוס ראשוניים של פתרונות אפשריים.

בחצרות האחוריות, אשר ממבט ראשון נראות "שוליות" ונטולות חשיבות לבית העסק, אתגרים רבים המשפיעים לא רק על העסק עצמו או בעליו, אלא על מערך שלם של גורמים: עובדים, ספקים, רשויות וסביבה. "יתא-טרי" - תאים מודולריים המוצבים סמוך לבית העסק ובמקום נגיש לספקים ולעובדים. התאים מאפשרים פריקה מהירה ואחסנה של סחורה על ידי הספקים וללא צורך בנוכחות אדם מצד בית העסק. התאים מגיעים בשלושה גדלים, כך שמתאימים לסחורות שונות ומרחבים משתנים. התאים יכולו בתוכם ארגזי פלסטיק שישמשו לנשיאת הסחורה ללא אריזתה בזמן המתאים לעסק וללא תלות במועד הגעת הספק. התאים יצמצמו את השימוש באריזות קרטון, יקצרו זמני שהייה של ספקים בקווי היעד, ישתלבו בסביבה האורבנית של העיר ויאפשרו מקומות ישיבה. בעתיד ניתן יהיה לפתח את המוצר באופן שיכלול אפשרויות טכנולוגיות מגוונות הכוללות קירור, בקרה על כמויות, מעקב על זמני הגעה של ספקים, נעילה חכמה ואפליקציה נלוות.

The Culture Kit: Speak the Language, Live the Culture

012

Danielle Arbib, tutor Elad Persov

Bilingual and bicultural people have a unique lifestyle. Living between two worlds can make people feel at home and alone at the same time. In this project, I'm creating a platform that helps bicultural and bilingual people to fit in.

My research methodology was a mix of qualitative research and design inspiration. I started with desk research, from there I moved onto field research: Interviewing 12 people and distributing a questionnaire to 53 people and visual mapping. I analyzed the field materials, reviewed the findings, and compared them with what I had discovered through my initial desk research. With this information in hand, I came up with the Culture Kit, a tool that can help bilinguals feel more at home. I designed wireframes, tested them and revised them based on feedback.

The main insights from my research are that language is a huge part of belonging/feeling at home. Also, in addition to spoken language, communication can be nonverbal. Finally, communication through visual representation, body gesture, and physical media can act as a form of language and create a sense of belonging.

The Culture Kit is created to help people fill in the cultural gaps they are missing. Culture Kit 1.0 is a slang dictionary, "Slangtionary", that helps people navigate through the constantly changing landscape of spoken language. Definitions will be user-generated and user-reviewed. In addition to providing definitions, the Culture Kit also provides examples of usage in context. The context will be given in through sentences that can be read by or read to the user, gifs, images and more. Once the Slangtionary takes off I will focus on other aspects of the Culture Kit. For example: to help people fill in cultural gaps that involve transportation, shopping, food, work culture and will be updated according to people's needs.

Note for Note: תוכנית לימדת עמיתים להתפתחות מקצועית דרך זיקוק הזהות הייחודית של זמרים-יוצרים

צליל ריבק בהנחיית שרה אוסלנדר

שינויים משמעותיים בתעשיית המוזיקה הובילו לכך שזמרים יוצרים רבים יוצאים נדרשים לנהל את עצמם מקצועית באופן עצמאי. למרות ההבנה שהם מנהלים עסק עצמאי, זמרים יוצרים אינם רוכשים הכשרה מתאימה, אינם מסגלים לעצמם תפיסה עסקית ואינם מבצעים פעולות ניתוח ותכנון עסקיים ושיווקיים. חסמי הכניסה לשוק נמוכים, כך שיש שפע של זמרים יוצרים עצמאיים החווים תחושת חוסר אונים בנוגע לניהול הקריירה שלהם. בנוסף, זמרים יוצרים עצמאיים רבים מרגישים בדידות וקושי בהתקדמות ללא מסגרת חברתית, ללא מחויבות חיצונית וללא מסגרת זמנים. הפרויקט שלי מפרט את האתגרים של זמרים יוצרים עצמאיים בתעשיית המוזיקה העכשווית, ומציע להם מענה.

נערכו שלושה סבבי מחקר. המחקר המקדים כלל שישה ראיונות עם ספקי שירותי שיווק, ייעוץ עסקי וניהול אישי למוזיקאים. מחקר המשתמשים כלל עשרה ראיונות עם זמרים יוצרים עצמאיים. המחקר המשלים כלל ארבעה ראיונות עם מומחים בתחומי מיתוג ושינוי תודעת. בנוסף, בוצעו תצפיות דיגיטליות על קהילות אינטרנטיות של מוזיקאים עצמאיים במשך כחצי שנה. בהמשך התקיימה סדנת רעיונות ובוצעו שלושה פרוטוטיפים לפתרון.

בין האתגרים של זמרים יוצרים עצמאיים שעלו במחקר, הבולט ביותר הוא הקושי בהתנהלות עסקית, עקב חוסר מודעות לחשיבות החשיפה למתחרים וללמידה עליהם. אתגר נוסף הוא הקושי ביצירת בידול בשוק רווי, הנובע מהיעדר הגדרת הזהות הייחודית ויצירת תוכן מיתוגי ושיווקי בהתאם. ניכר כי לזמרים יוצרים יש צורך במסגרת חברתית שתספק להם פידבק חיצוני, תעודד אותם לעשייה ותייצר להם רשת מקצועית והזדמנויות לשיתופי פעולה. עלה כי קיימת הזדמנות בצורך בתחושת שותפות בקרב קהילת הזמרים היוצרים העצמאיים, וישנן דוגמאות רבות לשיתופי פעולה, תמיכה ושיתוף ידע. בנוסף, ניכר שזמרים יוצרים רבים מחפשים עזרה בלמידה על התנהלות עסקית נכונה, ולרוב פונים ליועצים שונים, אשר מדברים בשפה שהזמרים היוצרים לא מכירים. פער זה לא מאפשר לזמרים היוצרים לפתח כלים לניהול עסקי ולהתקדם באופן עצמאי.

הפתרון המוצע הוא תוכנית לחידוד הזהות הייחודית של זמרים יוצרים דרך ליווי ומשוב הדדי בין עמיתים, הכולל תרגול חשיפה ורפלקציה עצמית, ושינוי דפוסי חשיבה. התוכנית מיועדת לזמרים יוצרים המעוניינים להתחייב לתהליך התפתחות הכולל משימות קצרות אשר יחשפו אותם למתחרים בתעשייה ולפועלם, לנתינה וקבלה של פידבק עמיתים, ולשאלות שיסייעו להם לחדד את הצעת הערך הייחודית שלהם, להגדיר את קהל היעד ולבנות תכנים שיווקיים ומיתוגיים בהתאם. התוכנית תסייע לזמרים יוצרים לפתח מודעות עסקית עצמאית, ותקדם אותם לעבר חשיפה והצלחה.

עיצוב גרפי: איריח ברטון

התחברות

צרו קשר

מה לומדים?

למי זה מתאים?

קבוצת הבוגרים

אודות

Note for Note

Note for Note - Reflect & Resonate

תוכנית אונליין לחידוד הזהות הייחודית של זמרים - יוצרים דרך פידבק וליווי בין קולגות, תרגול חשיפה ושינוי דפוסי חשיבה.

התוכנית כוללת משימות קצרות שיסייעו לכם לדייק את התכנים השיווקיים המתאימים לכם, להכיר את הקהל שלכם ולהגדיר את המטרות שלכם, כך שתוכלו לבנות מסלול ברור יותר בדרך אליהן.

התוכנית הבאה מתחילה ב- 7.7.19. ההרשמה נסגרת היום. מהרו להירשם!

להגשת מועמדות

פרטים נוספים

בסיום התכנית - גישה לקבוצת הבוגרים להמשך תרגול, ליווי ושמירה על קשר

מערך ליווי פנימי של חברי הקבוצה בנוסף להנחיה של מנהל/ת הקבוצה

שתי משימות קצרות בשבוע במשך שמונה שבועות

Kanga: מערכת עיצוב תא משפחתי בדרך להורות משותפת

רייצ'ל נחשון בהנחיית רועי ביגר

Kanga היא מערכת עיצוב תא משפחתי הסוללת דרך חדשה למיסוד קשר בין אישה וגבר המעוניינים לממש הורות משותפת. המונח 'הורות משותפת' מתאר דפוס משפחתי, שעולה ותופס תאוצה בשנים האחרונות, המתייחס ליחידים או בני זוג (חד מיניים או הטרוסקסואליים), אשר בוחרים להביא יחד ילד לעולם, אותו יגדלו בשני בתים נפרדים, מבלי לנהל מערכת זוגית רומנטית זה עם זה. המודל הינו אחד הפתרונות המשמעותיים הקיימים היום עבור המשפחות החדשות, בדגש על הקהילה הלהט"בית ורווקות מאוחרת.

אחת התחנות המאתגרות בדרך למימוש המודל היא בניית ההסכם, אותו מכנים רבים "היצירה המשותפת הראשונה של הזוג". מתוך המחקר עלה כי זוגות רבים רואים בהסכם המשפטי כלי מניפסט הורי אשר מאיץ את התהליך, מעמיק את ההיכרות, מציף פערים ומאלץ את הצדדים לבצע החלטות הרות גורל לגבי אופן ההורות העתידית שלהם. עם זאת, קיימים הבדלים מהותיים בין הסכמים הנבנים על ידי עורכי דין לענייני משפחה, הסכמים מטעם הארגונים להורות משותפת, והסכמים שהורדו מהאינטרנט, בכך שהאחרון מושתת על יסודות שנשאבו מעולם הגירושים המאופיינים בפרידה וניתוק בעוד שמדובר בחיבור ובניית תא משפחתי.

Kanga היא פלטפורמה ליצירת חיבור, אמון והדדיות אשר מהווה תשתית לאיזון בין הפן הרגשי לפן התכליתי בתהליך ההיכרות. אפיון המערכת משתנה בין חווית משתמש יחיד אל מול חווית שימוש משותפת, בה הזוג נחשף לתכנים באמצעות טכנולוגיית איחוד מסכים. Kanga מנחה את השותפים ומעודדת העמקת היכרותם, חושפת בהדרגה תרחישים ואתגרים עתידיים באמצעות 9 שלבים, מביאה לכדי קבלת החלטות משותפות, מאתרת פערים, מעודדת שיח, כל זאת במטרה להביא לכדי סנכרון מירבי בעבור הורות משותפת מיטבית.

Mishoo - פתרון קהילתי-ציבורי-פרטי לשיפור הקישוריות של תחנות רכבת פרבריות

רימון גרנות-פלד בהנחיית דר' יונה וייץ ומיכל איתן

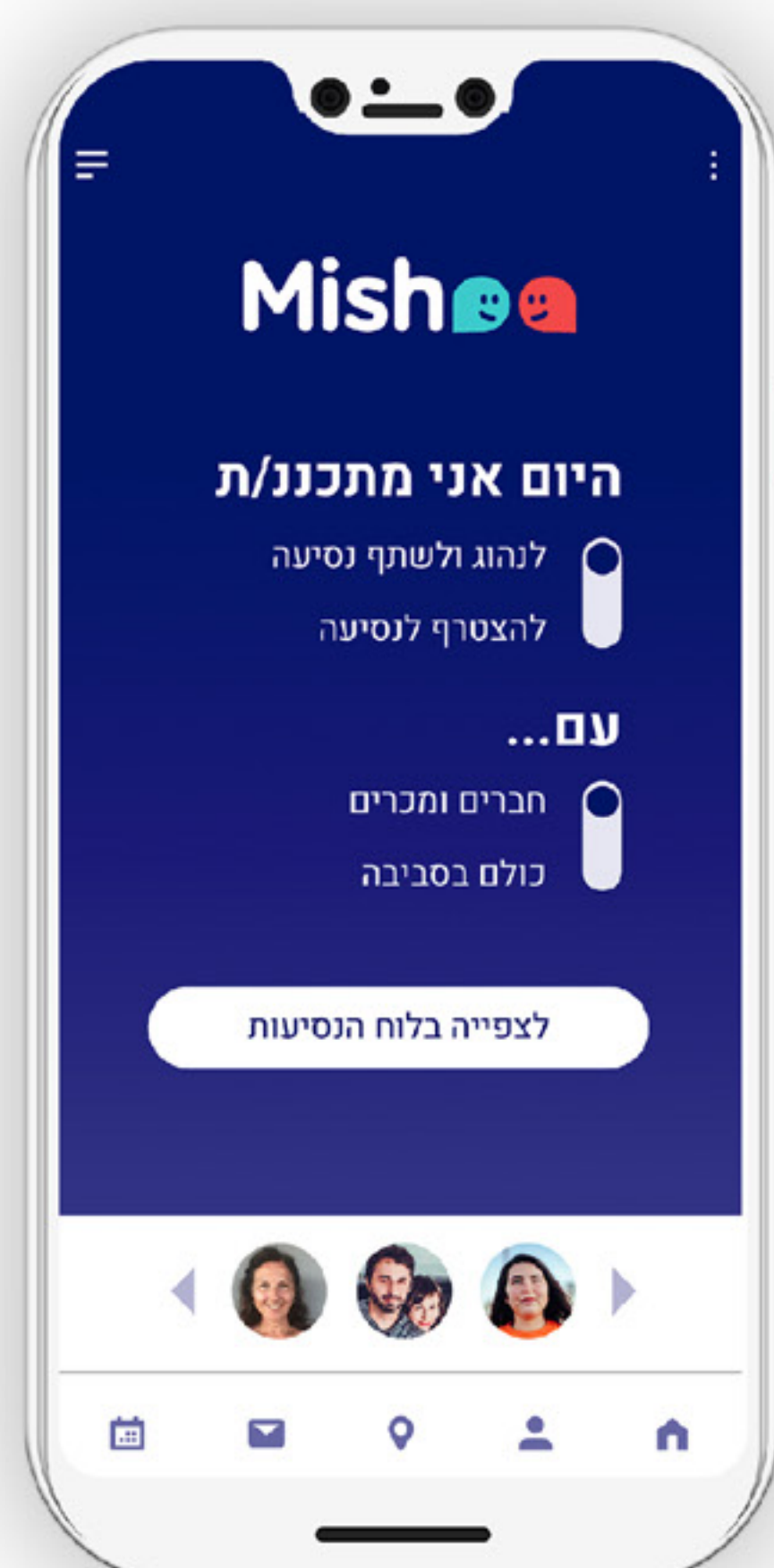
יוממות (commuting) היא מחוויית היסוד של בני-אדם במאה ה-21. שגרת הנסיעה מהבית בפרברים לעבודה במרכז המטרופולין ובחזרה, והשפעתה על השלומות (well-being) של נוסעים, הפכו נושא למחקר מהיבטים של מדיניות ציבורית, סוציולוגיה, ועיצוב. הרכבת היא אמצעי הסעת ההמונים הבינעירוני היעיל ביותר, ולכן ממלאת תפקיד אסטרטגי בהתמודדות עם הגודש בכבישים בדרך לעבודה.

הנסיעה המשולבת (multi modal) במספר אמצעי תחבורה מביאה עימה את אתגר הקישוריות ביניהם. בישראל, מרבית תחנות הרכבת בפרברים נמצאות מחוץ ליישובים. הדבר גורם להגעה אליהן, אותה בחרתי לכנות "מייל הבית", כתת-מקרה מובחן של בעיית "המייל האחרון" המוכרת, ליפול בין הכיסאות. בהיעדר גורם המתכלל את הקישוריות לתחנות ברמה האזורית, דוגמת רשויות מטרופוליניות, וכאשר נפח התעבורה קטן מכדי להצדיק התערבות של גורם מסחרי, רבים מהנוסעים בוחרים להגיע לתחנות ברכב הפרטי. התוצאה היא מכוניות כמעט ריקות שעומדות בפקקים, מגרשי חניה עמוסים, ובמקביל הדרה תחבורתית ואפשרויות לא מספקות של תחבורה ציבורית למבקשים להגיע ללא רכב פרטי.

בעיית הקישוריות במייל הבית הולידה פתרונות יצירתיים קהילתיים בדמות קבוצות וואטסאפ לתיאום נסיעה, וקהילות ברשתות חברתיות שמציפות מחדלי תחבורה ציבורית. ממצא זה מהווה הזדמנות לפתרון עיצובי משתף בבעלות הרשויות, ליצירת הזדמנויות נסיעה (עבור הנוסעים), תמונת מצב מתעדכנת של הביקושים (עבור הרשויות), ומערכת גמישה שיש לה זכות קיום באזורים בצפיפות בינונית ונמוכה.

Mishoo היא מערכת שיתוף נסיעה שמשמשת בתובנות שעלו מאפיון הפתרונות האורגניים שהצמיחו קהילות קיימות. בתחילה, המערכת תציע שיתופי נסיעה אל הרכבת וממנה, בהתבסס על מעגלים קרובים, כאשר משתפי נסיעה יתוגמלו באזורי חניה ייעודיים קרובים לתחנה, ובזיכוי ברב-קו. שלב זה ישמש את הרשויות לאיסוף מידע על מסלולי הנסיעה והביקושים ביישוב. בהמשך יוצעו מוניות שירות מסובסדות במקביל לשיתופי הנסיעה הפרטיים, ומסלוליהן ייבנו מתוך הידע שנצבר בשלב הראשון. Mishoo נותנת מענה יעיל, כלכלי, וסביבתי, בהציעה למשתמשים מגוון פתרונות נסיעה במקום אחד, המתאימים ליישובים בעלי צפיפות בינונית ונמוכה, ומספקת לרשות המקומית תמונת מצב שוטפת שמאפשרת תכנון לטווח ארוך ושיפור תשתיות.

Mishoo
Community Powered Ridesharing

נוסעים ביחד
לתחנת הרכבת

מקטינים
הוצאות נסיעה

חונים מהר
וקרוב לכניסה

עיצוב מערכת: כלי תומך החלטות לתכנון תחבורה ציבורית

גיא בלנדר בהנחיית דר' יונה וייץ ומיכל איתן

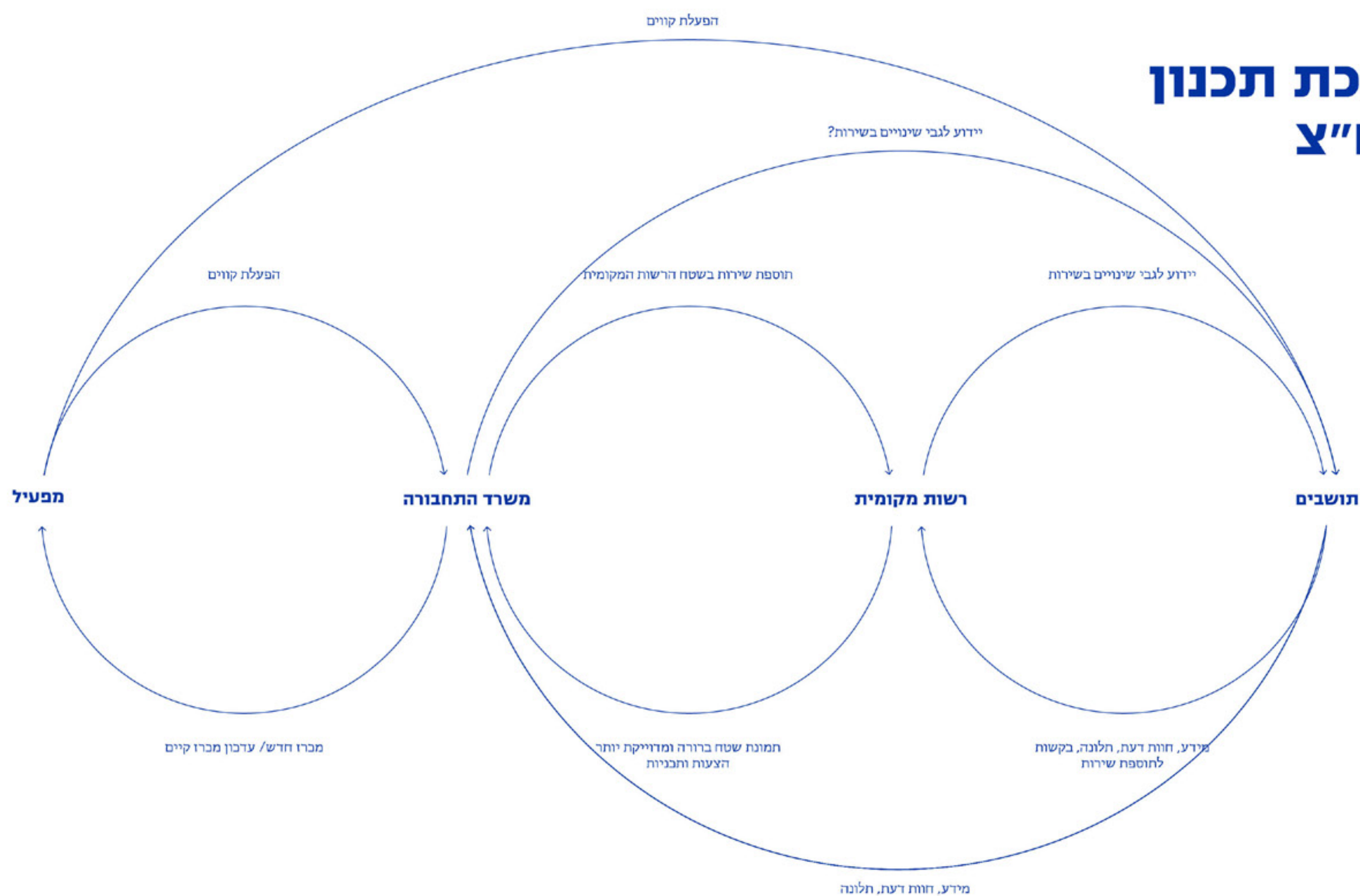
בשנים האחרונות מצב התחבורה הרעוע בישראל נותן את אותותיו וגובה מחירים יקרים מהמשק הישראלי כולו. כלי התקשורת מתקפים את התחושות הקשות של הציבור בדיווחים אשר צצים חדשות לבקרים ומדווחים על מחדלי התחבורה בישראל. מבעד לעומסי התחבורה הגוברים, לצד תחבורה ציבורית שאינה מצליחה לתת מענה משמעותי לצרכי הציבור הרחב משתקפת תמונת מצב עגומה, מצב התחבורה "תקוע" במקום. מערכת התכנון נתקלת לא אחת בקושי לאתר בעיות רוחביות, משאבים מוגבלים ומבנה ארגוני סבוך ובירוקרטי.

הדפוסים ההתנהגותיים והמבניים של מערכת התכנון, מקשים על זיהוי צרכיהם של המשתמשים, ההכרחיים לשיפור השירות והפיכתו לאטרקטיבי מהרכב הפרטי. המחקר מגלה כי הרשויות המקומיות בישראל שבחרות להתמודד עם הנושא נתקלות לא אחת במידע חלקי וחסר בנתונים למתכנני תחבורה ציבורית, למרות הימצאותם של מערכות איסוף אוטומטיות, דיווחים ותלונות, סקרי נוסעים ומסדי נתונים גדולים בנושא.

מחקר זה בוחן את מערכת תכנון קווי האוטובוס במטרופולין כמקרה בוחן להבראת מערכת התחבורה. הממצאים בו מתבססים על סקירת ספרות, מחקר איכותני והשתתפות בפורומים מקצועיים. מיפוי הקשרים המבניים של מערכת התכנון, זיהוי ההיבטים התרבותיים, הכלכליים והתנהגותיים שלה נעשו ע"י שימוש בכלים של 'חשיבה מערכתית'. למידת החוויה האנושית בה נעשתה באמצעות ראיונות עומק ותצפיות עם מקבלי החלטות, מומחים, נוסעים. גיבוש הפתרון נעשה באמצעות תהליך רעיונאות עם מומחים ובעלי עניין ויישומו נבדק באמצעות בניית אב-טיפוס ובחינתו מול משתמשי קצה.

מטרת מחקר זה היא סימון אזורי התערבות לחיזוק מעמדה של הרשות המקומית, כדי שזו תוכל לתת ביטוי חזק יותר לצרכי התושבים בתהליכי התכנון המתהווים, באמצעות חיזוק יכולתה של הרשות המקומית ליצור "תמונת שטח" ברורה ומדויקת. הפתרון המוצע שואף לייצוג רחב ככל האפשר של התושבים בתהליך התכנון על-ידי שליפה, עיבוד מידע כמותי ואיכותני והנגשה של כלי קונסולידציה לשימוש מתכנני התחבורה הציבורית.

מערכת תכנון התח"צ

The Caregiver Dilemma: עיצוב חוויות בהתאמה אישית לחולי אלצהיימר

מוראל דרויאנוב בהנחיית דר' יונה וייץ ומיכל איתן

לעיתים קרובות, אלו בעלי הצורך הגדול ביותר בתהליכי עיצוב וחדשנות - הם גם אלו אשר הינם השקופים ביותר בחברה. אזרחים אשר אין ביכולתם לדבר בגלוי או להעלות מודעות לקשיים עמם הם מתמודדים, אם בגלל מוסכמות חברתיות, מציאות כלכלית רעועה או פשוט מפני שאינם יודעים למי לפנות. פרויקט זה, העוסק בבעיית הנשיגות של שירותי סיעוד בתוך הקהילה, מבקש להציף את מצוקתם של בני משפחה מטפלים, אוכלוסייה המונה כיום כמיליון וחצי איש ומספקת כ-80% מהטיפול האינסטרומנטלי לחולים סיעודיים בישראל - בעודה משלמת מחיר אישי כבד.

הפרופיל הדמוגרפי של אוכלוסיית ישראל משתנה בקצב מהיר כתוצאה מעליה בתוחלת החיים, משיפור שירותי הרפואה, ומהתפתחויות טכנולוגיות - המובילות לגידול בקרב אוכלוסיית בני הגיל השלישי. מגמה זו, המכונה בתקשורת לעיתים גם 'הצונאמי של הזקנה' גורמת לכך שכיום אזרחים רבים חיים שנים רבות עם מחלות כרוניות הפוגעות בתפקודם הקוגניטיבי בעודם נתמכים נפשית, כלכלית ופיסית על ידי בני משפחה מטפלים. במוקד השיח הציבורי בנושא, עומדים נתונים סטטיסטיים על גידול דרמטי במספר חולי האלצהיימר אל מול דרישת המערכת לנתב שירותים רפואיים ממסגרות מוסדיות אל המסגרת הביתית - כדי להתמודד עם העומס הצפוי.

פרויקט זה מבקש לבחון מקרוב, על ידי מיפוי סיפורים פרטניים של בני משפחה מטפלים בישראל את האתגרים הייחודיים של אוכלוסיית המטפלים בחולי אלצהיימר במסגרת הקהילה. המחקר עושה שימוש בתיאוריות מן הספרות, בתסקירי שוק, בכלים איכותניים ועיצוביים - כחלק מתהליך רחב יריעה שמטרתו להציע פתרונות מעשיים שיסייעו לעצב עבור אוכלוסייה זו מסגרות תומכות אשר יקלו במעט על העומס הנפשי הכרוך במתן טיפול.

Illustration by Chloe Cushman

הזדמנות לעלייה: לעצב מחדש את תהליך העלייה עבור עולים וערים בישראל

ברי רוזנברג בהנחיית דר' מיכאל ססלר

האם הגיע הזמן לעצב מחדש את תהליך העלייה לישראל? האם אחרי 71 שנות עליה למדינת ישראל, 3.2 מיליון עולים שהגיעו לישראל מרחבי העולם, הגיע הזמן לבחון הזדמנויות חדשות שהעלייה מאפשרת לעולים, ערים ומדינת ישראל כולה? האם אפשר לקבל השראה ממדינות אחרות כמו קנדה, אוסטרליה וניו זילנד שרואות במי שמהגרים אליה מנוע צמיחה, התחדשות וחדשנות? והאם העיר היא השחקן המשמעותי ביותר לאתגרי העלייה של שנת 2019? התהליך שעברתי במסגרת פרויקט זה מרמז שהתשובה לשאלות האלה היא, כן.

קליטת העולים במדינת ישראל לוותה באתגרים רבים והייתה למושא של ביקורת על אופן קליטת העולים והיחס של מוסדות המדינה אליהם: קליטת עולי צפון אפריקה, עולי בריה"מ, עולי אתיופיה הן דוגמאות חלקיות לסוגיה זו. המשברים, האתגרים והמשקעים החברתיים שליווי ומלווים עדיין את העולים ממשיכים להיות חלק מהסיפור של החברה בישראל ומהווים חלק מהותי מהדיון החברתי-פוליטי והתרבותי בה. כיום כ-30 אלף עולים מגיעים לישראל מדי שנה ומתרכזים בעיקר בערים הגדולות ולצד פעילות של הסוכנות היהודית והמדינה פועלים יותר ויותר ארגוני חברה אזרחית המעודדים עליה, מחזקים את הקשר של מדינת ישראל עם התפוצות או מקלים על קליטת העולים כאן בישראל וברשויות המקומיות.

השינויים הגלובאליים הקשורים בהגירה במדינות המערב ובעולם כולו גם הן משפיעות על מה שקורה בישראל ומאפשרות מבט מחדש אודות השיח על עליה והגירה. מדינות המערב רבות מנסות להתמודד עם משבר הפליטים הגדול שפקד את מדינות אפריקה, המזרח התיכון ואירופה בשנים האחרונות ובמקביל מנסות להמשיך להיות תחרותיות על הון אנושי איכותי של מהגרים בעידן הכלכלה הגלובאלית. בעולם פתוח יותר מאי פעם לתנועה חופשית של בני אדם לצורך מימוש עצמי, חיפוש ופיתוח קריירה, השכלה, טיול, פנאי ומגורים מדינות מתחרות ביניהן על מהגרים בעלי מיומנויות במטרה למשוך אליהם כוח עבודה איכותי שיאפשר את הפיתוח הכלכלי והטכנולוגי של מדינתם.

בפרויקט זה בחנתי את האתגרים העומדים בפני העולים של היום ובפני המערכות שאמורות לקלוט אותם ולאפשר להם להשתלב באופן מיטבי. סקרתי בהרחבה את מחקר הספרות בחקר ההגירה בארץ ובעולם, בחנתי באופן נרחב את העלייה בשנים האחרונות בדגש על עולים צעירים. בחנתי זירה זו דרך הפריזמה העירונית, השירותים והרשתות התמיכה החברתיות המתקיימות בה מתוך ניסיון ללמוד גם מערים בקנדה, אוסטרליה, ניו זילנד, ערי אירופה ועוד, המתחרות על הגירה אליהן במטרה לייצר צמיחה וחדשנות. מקרה הבוחן למחקר אותו בחרתי הינה העיר ירושלים, שיאנית קליטת העולים, המנסה להתמודד עם הגירה שלילית של עולים ממנה ולנסות למשוך אליה עולים חדשים נוספים. בעבודה זו עיצבתי גם מודל חדש לתהליך העלייה לישראל, מתוך נקודת מבט העירונית תוך עיצוב מדיניות כוללת בהתייחס לאופן קליטת עולים חדשים. בנוסף, אני מציע שירות חדש המנסה להתמודד עם האתגרים של העולים, להתאים להם תכנית אישית לאורך כל שלבי העלייה והקליטה במטרה לייצר הזדמנויות והשפעה עבור העיר והעולים עצמם.

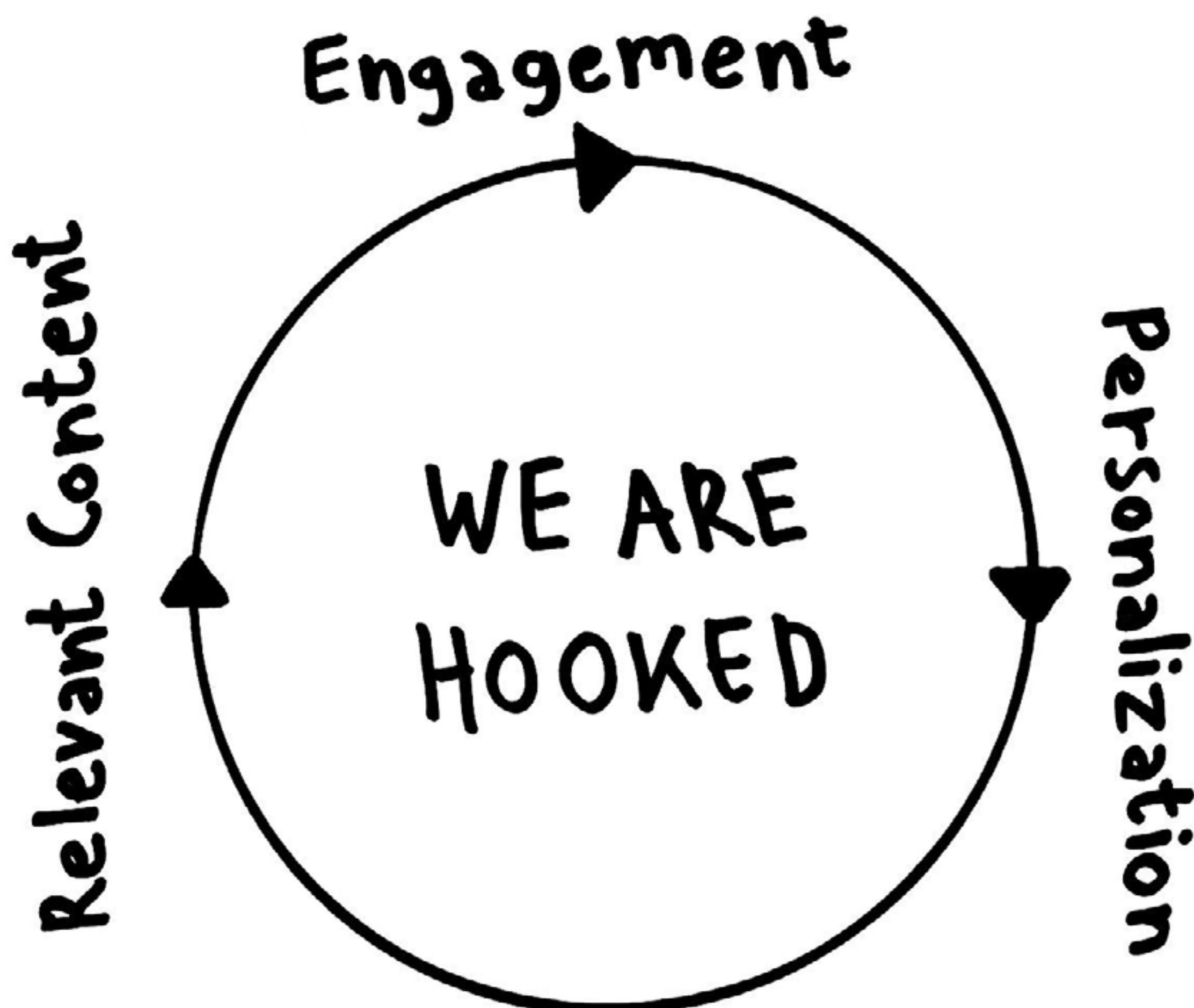

FeedBack: שימוש בכלי תרגול המיינדפולנס לעיצוב חווית משתמש מיטיבה יותר באינסטגרם

אלישבע ריווח בהנחיית הדס זמר

במסגרת הפרויקט נחקרו מאפייני השימוש של מבוגרים צעירים בני 18-29, ברשת החברתית אינסטגרם. ממחקר השטח עלה כי לאינסטגרם יתרונות רבים עבור המשתמשים אולם במקביל ישנו אתגר אחד ברור: משתמשים חשים שאובים ברשת חברתית זו, עובדה הפוגעת בתחושת הרווחה הכללית שלהם, כמו גם באפשרות לחוות שימוש מספק בממשק.

מיינדפולנס היא פרקטיקה לתרגול תשומת לב פנימית ברגע ההווה, באופן לא שיפוטי, אשר הוכחה כמועילה מאוד עבור מתרגלים בעלי צרכים שונים. בשנים האחרונות ישנה כניסה של פרקטיקת ההמיינדפולנס לעולם החינוך, הטיפול, העבודה והלייף סטייל. בפרויקט אני מציעה מודלים השאולים מעולם המיינדפולנס, עבור עיצוב לשימוש מיטיב יותר באינסטגרם.

רשת עזרה ותמיכה ליולדת באמצעות מעגל הנשים המקיפות אותה

מיכל שמסיאן עזר בהנחיית שרה אוסלנדר

דיכאון סביב הלידה היא תופעה הרווחת בקרב 10-15% מהנשים באוכלוסייה, ולה השפעות ארוכות טווח על האם, התינוק והתא המשפחתי כולו. מתוך הספרות המחקרית עולים מספר גורמי סיכון לדיכאון ונמצא כי היעדר תמיכה סביבתית הינו גורם סיכון משמעותי המעלה את הסיכוי ללקות בדיכאון פי 5-6. למרות מאמצי האיתור הננקטים היום בישראל, ומגוון מקורות הטיפול הקיימים, רק כשליש מהנשים שסובלות מדיכאון מאותרות ומטופלות. מירב המאמצים מתמקדים בזיהוי הדיכאון והטיפול בו, ובפרויקט זה אני מציעה להקדים את ההסתכלות לשלב מניעתי על ידי שימוש בהבנת גורמי הסיכון הקיימים ליצירת כלים ותהליכים למניעת התפתחות דיכאון.

מחקרי כלל למידה משמעותית של מאמרים, מחקרים וסקירת הרשת, מתודולוגיות איכותניות שכללו ראיונות עומק עם נשים, חוקרות בתחום, מטפלות ברה"ן, אחיות טיפת חלב ובן זוג של אשה שחוותה דיכאון. שתי תצפיות אינטרנטיות בקבוצות דיון רלוונטיות, השתתפות בכנס 'הריון, לידה והורות', וביקור בטיפת חלב וקופ"ח לצורך בחינת המידע החזותי המוצג שם. שלב הפיתוח כלל סדנת רעיונות, סדרת פרוטוטיפים והצגת הפתרון לבעלות עניין בתחום.

תובנת מפתח שגיליתי במחקר השטח היא כי המונח עצמו- 'דיכאון סביב הלידה' מהווה חסם בפני נשים להגדרה עצמית, הן בשל הדיכוטומיה שהוא מייצג (יש/אין דיכאון), והן בשל התדמית השלילית שלו, כשבפועל נשים מרגישות כי התקופה סביב הלידה מורכבת מסיטואציות ומתחושות קשות ומורכבות ואינן בהכרח יכולות ורוצות לתת להן שם. על כן ברצוני להרחיב את השיח לספקטרום של קשיים רגשיים סביב הלידה, שמכיל בתוכו את כלל הנשים ובתוכו גם מקרי קיצון של דיכאון ודיכאון חמור. תובנה משמעותית נוספת ממחקרי מעלה כי חברה נשית בסביבתן היוותה נקודת אור ומשען בתקופות הקשות. הפתרון שאני מציעה עושה שימוש בשתי תובנות אלו, ועוסק במניעה וצמצום קשיים רגשיים סביב הלידה על ידי יצירת רשת עזרה לכלל הנשים סביב הלידה, באמצעות מעגל הנשים המקיפות את היולדת, מתוך הבנת חשיבות התמיכה הסביבתית.

לפתרון שאני מציעה שני ערוצים: הראשון הוא שימוש בנורמה תרבותית קיימת של נתינת מתנות אחרי הלידה, ומינופה לנתינת עזרה אחרי הלידה, מתוך הבנת חשיבות התמיכה הסביבתית בתקופה זו. הערוץ השני הוא הרחבת מעגל התמיכה הקיים של היולדת. זאת באמצעות קישורה לקהילה וירטואלית של נשים בהריון ואחרי לידה, בה מועלה תוכן ושיח המציגים ספקטרום של קשיים רגשיים סביב הלידה לצד הנגשת מידע ומענים ציבוריים וקהילתיים קיימים.

Lucy Scott / Doodle of a new Mum

יזמות חברתית: המקרה של Matchup

ברק דרורי בהנחיית דר' רן רבן

עולם היזמות החברתית הולך ומתפתח. לאורך השנים נאגר מידע רב: אודות היזמים עצמם, אודות הגדרת תחום היזמות החברתית, אודות עולם שלם של שירותים שהתפתחו סביב נושא זה וגם אותרו אתגרים בהם היזמים והיזמות מתקשות להתמודד. אני יזם חברתי כבר למעלה מעשור ולמעלה משנה אני מנהל סטארטאפ-חברתי Matchup שמצליח בצורה חדשנית לגרום לקהילה לעזור לחברים שלהם למצוא זוגיות. המיזם צמח בקצב מסחרר למאות ולאלפי משתמשים בארץ ובעולם ואיתו גם אני והשותפים שלי לדרך.

החלטתי, בפרויקט הגמר שלי, לנוע בין המחקר האקדמי אודות יזמות חברתית לבין מרחב הפעולה של Matchup בכדי לשלב בין הפרקטיקה לבין התיאוריה ולהפיק מן השילוב ביניהן כלים מעשיים, תובנות ופעולות ממשיות שניתן ליישם בשדה היזמות החברתית בכדי להוביל לצמיחה ולשגשוג.

התמקדתי בשלושה אספקטים בהם הצלחתי לזהות ערך מוסף - כלים לבניית מודל כלכלי למיזם חברתי, כלים לשימור וטיפוח הריגוש המניע את היזם והשותפים וכלים לפיתוח צמיחה והגדלת האדוות של האימפקט החברתי של המיזם.

מוסיקה חיה מרחוק: מודל כלכלי חדש לאמני רחוב היזנב הארוך

ספי קלר בהנחיית שרה אוסלנדר

בכל יום מועלים לספוטיפיי כ-20 אלף שירים חדשים. עם זאת, השירים שנמצאים ב-0.1% העליון מהווים 73% מההשמעות בפלטפורמה. המחקר הזה נועד עבור המוזיקאים שיצרו את 99.9% השירים האחרים - אמני "הזנב הארוך" ששואפים להתפרנס מאומנותם. 3 מאחיי שייכים לקבוצה זו ואני מכיר את הכאב והמאבק מקרוב. ניתן להגדיר את המחקר כמשימת חיפוש אחר הזדמנויות כלכליות שיעזרו לאומני "הזנב הארוך" להמשיך ליצור ולהעשיר את העולם עם המוזיקה החיה שלהם. תחום המוזיקה החיה נבחר כי הוא אפיק ההכנסה המוזיקלי המשמעותי ביותר עבור אומני "הזנב הארוך" ומרכיב בין 30 ל-40 מסך ההכנסה האומנותית שלהם. זאת בשונה מתחום המוזיקה המוקלטת שצובר תשומת לב ציבורית רבה בגלל המהפכה במדיום בו אנו צורכים מוזיקה אך למעשה לא הניב בשורה משמעותית עבור אמני "הזנב הארוך".

אם נוכל למצוא דרך להביא את הקהל לאומן, נחסוך לאומן את הזמן ואת הכסף הכרוכים בנסיעה להופעה. עם זאת, המחקר עוסק באומני "הזנב הארוך" - קרי, באומנים שאינם אטרקטיביים מעצם הגדרתם ויתקשו מאוד להביא קהל אליהם באופן עקבי. במילים אחרות, מטרת העל של הפרויקט היא ניתוח המחיצות בין אמן וקהל.

Boominn - The effects of increasingly fast-changing technologies on the designer role

023

Mika Gadelevitch Tutored by Dr. Ran Raban and Dr. Mark Shuvman

Boominn - The effects of increasingly fast-changing technologies on the designer role: a case study on design positions in the developing extended reality medium.

Historically each Industrial revolution had a characteristic technology that brought about a new design discipline. As the technology matured, discipline-specific design tools and conventions were developed, allowing the designer to leverage the technology to bring value to users. But technology is evolving faster and faster and it seems that the journey from development to consumer is shorter than ever. It took more than 60 years for automobiles and airplanes to reach 50 million users. Today some product reach this milestone in weeks. It seems that the paradigm of first developing the technology and only then designing the product is no longer valid in the current fast-paced reality. This change has a significant impact on the designer role and the skill set he or she will be employing.

Motivated by the notion that development process driven by design principles has greater value to all stakeholders, this study focused on determining the skill set a designer needs to operate in line with the technology development process.

The field chosen for the case study was the emerging eXtended reality medium. The subject was examined in several ways:

- Via In-depth one-one and group interviews with XR designers
- Through collecting and analyzing data on current industry job offerings.

The study identified several findings that allowed a deeper understanding of the shifts in the designers. These findings led to a proposal to optimize synergy between the industry, the designer and the educational institutes by creating a data-driven tool to accommodate the developing design discipline.

The logo features the word "BOOMIN" in a bold, white, sans-serif font. The two 'O's are stylized with horizontal lines above and below them, resembling eyes or a face. The text is centered on a blue background that has a subtle pattern of light blue circles and radiating lines, suggesting a dynamic or energetic theme.

BOOMIN

Vitamin sea: קידום אורח חיים בריא ופעיל על ידי עיצוב מתחמי פעילות משפחתית בסביבת הים

גלעד פלדמן בהנחיית שרה אוסלנדר

אוכלוסיית העולם הולכת ומתרכזת בערים. מעבר זה והניתוק מהטבע הינו בעל השלכות מהותיות על רווחת האדם. אורח החיים המודרני ולחצי היומיום גורמים ללחץ נפשי המשפיע לרעה על בריאות האדם. בנוסף, ישנן השפעות בריאותיות שליליות נוספות הנובעות בין השאר בשל מיעוט בפעילות פיזית כגון השמנה, סכרת ועוד. פרויקט זה עוסק בקשר שבין הציבור המתגורר בסביבה אורבנית לסביבה הימית והשפעתו של קשר זה על רווחת הציבור וכן מציע פתרון המבוסס על עיצוב סביבת חוף הים במטרה למשוך יותר אנשים, להיות פעילים יותר ולהרגיש טוב יותר.

מתודולוגית המחקר נשענה על מתודולוגיה של חשיבה עיצובית ו"המעוין הכפול". בתחילה נערכה סקירה ספרותית ובהמשך מחקר ממוקד בנוש במטרה לפתח הבנה עמוקה של משתמשי הפנאי בסביבת הים. במהלך המחקר רואיינו מומחים העוסקים בתחומים רלוונטיים ולמעלה מ-30 משתמשי פנאי שונים בסביבת הים בפעילויות פנאי שונות וכן בסביבות שונות לשם השוואה. בנוסף נערכו מספר תצפיות בחופים של שלושה ערי חוף שונות וכן נערכו פרוטוטיפים על מנת לבדוק ולבסס הנחות שעלו מהמחקר וכן והצעות לפתרונות שונים.

בהתבסס על תאוריית השינוי הגורסת כי ניתן, על ידי סל של התערבויות קטנות, להביא לתוצאה מיידית אשר בטווח הארוך תייצר השפעה משמעותית הועלו מספר רעיונות כיצד ניתן לייצר שינויים קטנים בסביבת הים אשר תומכים בתושבים ובפעילויות המתקיימות במרחב זה כיום ואף למשוך משתמשים חדשים לסביבת חוף הים ובטווח הארוך ליצור השפעה חיובית משמעותית על רווחת התושבים.

הפתרון המוצע פועל לקידום אורח חיים בריא ופעיל של משפחות עם ילדים צעירים על ידי עיצוב מתחמי פעילות משותפת משפחתית בסביבת חוף הים. מיקום המתחם, עיצובו, המתקנים והפעילויות המוצעות בו מדברים את ערכי הים ומבוססים על משאבי הטבע הקיימים בו, בשונה מגני השעשועים הגנריים הקיימים כיום. כך, על ידי קידום והנגשת פעילויות אקטיביות אלו תוך כדי מינוף אפקט חדר הכושר הכחול ובמקביל יצירת חוויה משמעותית יותר המחוברת למקום וערכי הטבע של הסביבה הימית, המתחם תורם לקידום אורח חיים בריא ופעיל ולרווחתם של המשפחות בטווח הארוך.

